

Zendingsbode

Evangelisten SEZ

Ds. B. Coster, Vallgorguina
bij Barcelona, Spanje
E.J. Verboom, Poederloijen
(Cubawerk)

Steunpunten Cuba

Ds. H. Bermúdez, Sancti Spíritus
(West en Midden)
Ds. J.C. Samón, Baracoa (Oost)

Achtergrond

De SEZ is in 1952 opgericht op initiatief van wijlen professor G. Wisse en anderen, in een tijd toen de protestanten in Spanje verdrukt werden.

Nu materiële hulp aan protestanten in Spanje niet langer nodig is, vormen het bijbelcursuswerk en de leatuurverspreiding de ruggengraat van het werk van de SEZ in Spanje en Cuba.

Omslag

In Cuba hebben drie op de vijf kerkgangers geen eigen Bijbel.

Zendingsbode

Contactblad

Stichting SPAANSE EVANGELISCHE ZENDING
(verschijnt ieder kwartaal)
Abonnementsprijs € 5,- per jaar

Administratie/Kantoor SEZ

Postbus 273, 3370 AG Hardinxveld-Giessendam
Donateurszaken (opgave, adreswijziging) en algemene informatie:
info@sez.stw- 06 28298697; b.g.g. 06 27269502
Voorlichting/pr: voorlichting@sez.st - 06 27269502;
b.g.g. 06 28298697
Cubacoördinator: cuba@sez.st - 0184-615543
Website: www.sez.st

Redactie

ds. P.J. Teeuw, Jan Steenlaan 6, 3351 RB Papendrecht,
tel. 078 61 50 415

Bestuur SEZ

ds. A.C. Uitslag, Urk (voorz.);
ds. L. Blok, Gorinchem (2e voorz.);
B. van den Belt MA, Kampen (secr.);
A. Stam, Sliedrecht (2e secr.);
drs. B. Verweij RA, Leersum (penningm.);
P.J. Boers AA, Streefkerk (2e penningm.);
ds. A. Hoekman, Alphen a/d Rijn;
dr. ir. N.P. Moens, Veenendaal;
A.M. Pols, Ouderkerk a/d IJssel;
ds. P.J. Teeuw, Papendrecht;
ds. D. Zoet, Ouddorp.

De bestuursleden van de SEZ behoren tot de Prot. Kerk in Ned. (herv.); de Herst. Herv. Kerk; de Chr. Geref. Kerken; de Geref. Gem.; de Geref. Gem. in Ned. en de Oud Geref. Gem. in Ned.

Bankrekening

NL65 RABO 0301 9573 63 t.n.v. SEZ, Hardinxveld-Giessendam

**Bezoek ook onze webshop:
shop.sez.st**

Voorlichting

Wij geven graag op uw school of vereniging actuele voorlichting over ons werk in Spanje en/of Cuba (met of zonder powerpoint-presentatie). Mail naar voorlichting@sez.st of bel 06-27269502; b.g.g. 06-28298697.

(voor alle data in dit nummer geldt: D.V.)

15 juni Heusden, Grote of Sint-Catharinakerk, concert projectkoor o.l.v. Reinier Korver, opbrengst SEZ

2 november Ouderkerk a/d IJssel, Hersteld Hervormde Kerk, zangavond met Chr. Urker Visserkoor 'Crescendo', opbrengst SEZ

Afscheidsbrieven aan J. Haeser

- 4 Meditatie
- 5 Uit het bestuur
- 6 Nieuws
- 7 Alain leeft in drie werelden
- 8 Afscheidsbrieven uit Cuba
- 9 Dank aan
- 10 Kerken in Cuba

- 12 Quiz voor kinderen
- 13 Vakantiediensten Spanje
- 14 Mevrouw Aleman blikt terug
- 16 Actueel Cuba
- 18 Bijbelverspreiding
- 19 Spanje-flitsen
- 20 Postzegels

Het werk van de Heilige Geest

“En Die gekomen zijnde, zal de wereld overtuigen van zonde, en van gerechtigheid, en van oordeel:”

Johannes 16:8

Als u deze meditatie leest, is het in het kerkelijk jaar bijna Pinksteren. Daarin gedenken we, zoals u weet, dat de Heilige Geest uitgestort is. Deze Geest is nodig! Waarom? De Heilige Geest overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel. Bent u daarvan al overtuigd? Nee, ik bedoel niet in algemene zin. Dan kunnen we verstandelijke kennis hebben van zonde, gerechtigheid en oordeel. Dan kunnen we erover praten en toch ‘gewoon’ dezelfde blijven. Als die Geest zaligmakend werkt, wordt u werkelijk een doemwaardige zondaar voor God. Hij overtuigt dan van uw persoonlijke zonden en schuld. Hij overtuigt van uw persoonlijke ongerechtigheid. Hij overtuigt u er ook van dat u het eeuwige oordeel Gods waardig bent.

Wat is het doel hiervan? Dat een zondaar met al Zijn zonden, ongerechtigheid, schuld en het rechtvaardig verdiende oordeel bij Christus terecht komt. Christus heeft door Zijn verzoenend lijden en sterven de prijs betaald om zondaren te verlossen. Door Zijn verzoenend lijden en sterven kan Hij zelfs de grootste der zondaren zaligen. Hij wil dat ook doen door de werking van Zijn Woord en Geest.

Laten we nooit vergeten dat als de Geest in Zijn zaligmakende overtuiging het ene werkt, dat Hij ook dat andere werkt! Wat een wonder! Zo werft de Heilige Geest, Die de Bruidsverwerver van Christus is, naar Gods welbehagen Zijn bruid. Hij doet dat

hier, maar ook in Spanje en Cuba. Hij doet dit over de gehele wereld.

Daarom is het zo belangrijk dat Gods Woord vertaald en uitgedeeld wordt aan alle mensen. En God zal met Zijn Woord doen wat Hem behaagt. Hij werkt door Zijn genade dat zaligmakende werk uit in de harten van volwassenen en kinderen. Dat het werk, dat in Zijn Naam hier en overal mag plaatsvinden, door de Heere Zelf tot Zijn eer gezegend zal worden. Dat het zo ook werkelijk Pinksteren zal worden in ons persoonlijk hart en leven. Dit is zo nodig, want niemand kan zeggen dat Jezus is de Heere dan door de Heilige Geest.

Nog vraagt u zich af of de Heere de Heilige Geest wel aan u wil geven. Op grond van Gods Woord moet ik u zeggen dat de Heere veel gewilliger is om u de Heilige Geest te geven dan dat u Hem wilt ontvangen. Dat de Heere ons de Heilige Geest wil geven, zegt Christus Zelf: 'Indien dan gij, die boos zijt, weet u kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal de hemelse Vader den Heiligen Geest geven dengenen die Hem bidden!'

Wonderlijk dat de Heilige Geest door dit Woord een zondaar voor het eerst en bij vernieuwing leert bidden om Zijn vervulling. **■**

In alle talen gaf de Geest te spreken.

“...en gij zult Mijn getuigen zijn, zo te Jeruzalem, als in geheel Judea en Samaria, en tot aan het uiterste der aarde.” (Hand 1:12) Deze laatste woorden van de Heere Jezus op aarde wijzen op de opdracht van elk van Zijn volgelingen. Getuige-zijn. Niet alleen aanschouwers, maar ook verkondigers van Christus: “namelijk dat Ik de beloofde Messias en Zaligmaker der wereld ben.” (kantt. 16) In Jeruzalem. Maar gelukkig niet alleen daar. Ook tot aan het uiterste der aarde. In Spanje, Cuba, en alle andere landen.

In de dagen rond Pinksteren worden we er weer bijzonder aan herinnerd dat God de opdracht tot verspreiding van Zijn Woord gaf. In alle talen gaf de Geest te spreken. De Geest zond als het ware in een enorme uitzendingsdienst Zijn getuigen uit. Ter aansporing voor de kerk van alle eeuwen. Om zelf uit te gaan of om het zendingswerk te steunen. Met uw gebeden. En financieel.

In deze dagen is dhr. Verboom druk bezig zich in te werken in de rol van Cubacoördinator. Dhr. Haeser nam 5 mei formeel afscheid. Gelukkig is hij bereid

gevonden tot de zomervakantie nog als vrijwilliger te functioneren, zodat het werk doorgaat zolang dhr. Verboom nog niet volledig in dienst is. We zijn Haeser erg dankbaar voor het werk dat hij al die jaren voor onze zending deed. Moge de Heere het werk zegenen!

Dankbaar zijn we als bestuur ook voor de vele giften die we kregen bij de Najaarsactie en voor de giften (vaak overbetalingen) bij de jaarlijkse bijdrage. Elke gift, groot en klein, is reden tot erkentelijkheid. Tegelijkertijd blijft financiële steun onverminderd nodig. Wellicht kreeg u vakantiegeld en bent u bereid iets hiervan af te staan aan onze zending?

Sinds kort hebben we een kinderpagina in ons blad. We hopen dat ook de jongsten onder ons een warm hart voor de zending mogen hebben. Wij komen graag vertellen over het zendingswerk op scholen en jeugdverenigingen. Dat het zendingswerk leeft onder jongeren, blijkt uit de actie die momenteel loopt op het Hoornbeek College te Rotterdam. Samen haalden de studenten tot nu toe al 12.000 euro op voor ons werk. Dit stemt tot verwondering. ❗

Sla munt uit onze webshop!

Wilt u een voordelig boek of een goedkope cd? Kijk eens in onze webshop: shop.sez.st. U vindt er nieuwe en vooral gebruikte:

- kinder- / jeugd-, dag-, foto-, kook- en *theologische* boeken, boeken over het koninklijk huis, gedichtenbundels en noem maar op;
- orgel-, orkest- en zang-cd's.

De opbrengst is 100% voor de SEZ. Enkele voorbeelden:

- Ds. W. Silfhout, Tegendraads bij tegenwind; nu aanbieding van € 9,90 voor slechts € 5,- (nieuwe uitgave)

- W.B. Kranendonk, Uw liefdedienst - Leven en werk van Bart Roest € 7,50
- cd: Urker Mannenkoor Hallelujah, Aan des Heilands voeten € 3,50.

NIEUW in onze webshop zijn **munten**.

U kunt de SEZ steunen met het geven van (oude) boeken en cd's.

Hiervoor neemt u contact op met onze voorlichter dhr. D.C. de Korte (dcdekorte@gmail.com), tel. 078 613 69 67.

Zendingsmiddag

Noteert u alvast de datum van de jaarlijkse Zendingsmiddag in uw agenda? Deze wordt gehouden op 16 november 2019 in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente in Hardinxveld-Giessendam.

Blog Cubareis juli

Van 2 tot 20 juli hopen dhr. J. Haeser en dhr. E. Verboom, de oude en nieuwe Cubacoördinator, Cuba te bezoeken. De reis vormt een onderdeel van de overdracht van het Cubawerk. Via de reisblog op onze website www.sez.st kunt u de reis een beetje meebeleven. Een mooie manier om de Cubaanse contacten van de SEZ (beter) te leren kennen. Van harte aanbevolen!

Vakantie-geldactie

Bij deze tweede Zendingsbode van 2019 ontvangt u als vanouds weer de acceptgirokaart van de vakantiegeldactie. Hebt u iets over van uw vakantiegeld voor Bijbels onderwijs in Cuba en Spanje? Wij besteden uw gift waar die het meest nodig is: voor leatuurverspreiding, colleges op theologische scholen, schriftelijke Bijbelcursussen of diaconale hulpverlening.

Alain leeft in drie werelden

De drie werelden waarin Alain Martínez (21) leeft, hebben alle drie iets te maken met dienstverlening. Maar wel van verschillende aard. Dankzij zijn universitaire studie 'bewegingstherapie' hoopt Alain een eigen praktijk als fysiotherapeut te kunnen vestigen. Hij heeft nog één jaar voor de boeg. Er wordt in Cuba ontzettend veel gesport, tot op de hoogste niveaus. De regering stimuleert dat, want het is een van de middelen om te kunnen scoren op het wereldtoneel. 'En dus zijn er ook veel sportblessures', concludeert Alain nuchter. Hij denkt dat hij op dit terrein wel het meeste werk zal krijgen.

Alain volgt ook een studie theologie, door middel van afstandsonderwijs. Het bekende instituut Moclam, van Australische oorsprong, zorgt voor het cursusmateriaal en belegt vier keer per jaar een studiedag in de stad waar Alain met zijn ouders en drie jongere broers woont, Pinar del Río in West-Cuba. Die theologische kennis heeft Alain hard nodig voor zijn werk als 'misionero'. Hij is als evangelist verantwoordelijk voor wat nu nog een huiskerk van enkele personen is: een preekplek in een heel

andere stadswijk, onder verantwoordelijkheid van zijn vaders baptistenkerk.

In de derde leefwereld van Alain kun je hem tegenkomen als gewoon gemeentelid. Met andere jongeren evangeliseert hij dan in instellingen en ziekenhuizen. 'Voorals ouders die op bezoek komen bij kinderen die al wat langer in het ziekenhuis liggen, beseffen dat het leven niet altijd voorspoed is, en zijn bereid te luisteren', is de ervaring van Alain.

Het hele gezin lijdt onder de houding van hun eigen kerkverband, waarin het arminianisme de bovenaan voert. Dat kerkverband heeft de oorlog verklaard aan allen – dus ook aan de vader van Alain, met zijn voltooide theologische opleiding – die zich verzetten tegen de hoofdstroom en van harte de calvinistische leer omhelzen.

Alain vertelt zijn verhaal onder het eten, bij stukken en brokken. Maar we beseffen al gauw hoezeer hij, zijn vader en het hele gezin ons gebed om leiding en ondersteuning nodig hebben. ❧

Afscheidsbrieven uit Cuba

Maed Delgado, Baptistenpredikant (8 april):

Mijn broeder,
Hartelijk dank aan u. Ik wil dat u weet dat het een genoegen en een grote zegen was om u hier op Cuba te hebben. Onthoudt 1 Kor. 15:58: Uw werk in de Heere was niet ijdel. U zult niet zonder beloning zijn, omdat u het deed voor de Koning der koningen, hoewel we weten dat u voor al uw werk niet verwachtte iets terug te ontvangen. Dank u, mijn broeder voor al uw jaren van ondersteuning van onze bediening en die van zoveel voorgangers. U zult altijd een plaats in onze harten hebben en we zijn u zeer dankbaar voor veel van de boeken, waarmee God u heeft gebruikt om ons te zegenen. Bedankt, mijn broeder. Groeten aan uw familie.

Joel Díaz, Zelfstandig predikant (3 mei):

Zeer gewaardeerde broeder Juan Haeser,
Bedankt dat je je vertrek toelichtte. Het spijt me heel erg dat je met pensioen gaat, omdat je daarmee stopt met werken voor Cuba. Voor mij was de eerste keer dat ik je ontmoette een grote zegen. Voor enkele goede boeken die ik in mijn bibliotheek heb, ben ik je dank verschuldigd, en ook voor andere literatuur. Ik dank God:

1. voor je leven en bediening;
2. voor je vriendschap met mij;
3. voor je liefde tot mijn land.

God sta broeder Elbert Verboom bij, die je vervangt, in verantwoordelijkheid en bediening: dan zal zijn leven een zegen zijn voor Cuba, net als jouw leven.

Voor mij was het iets van God om je al die jaren te kennen. En hoewel we elkaar al lang niet meer hebben gezien, heb ik je altijd herinnerd als een man die van God en van Zijn werk houdt.

Moge God je blijven zegenen, in deze nieuwe fase van je leven, is mijn gebed.

Een uitgebreide groet aan uw vrouw en familie.
In de liefde van Christus. Pastor Joel Díaz Martínez.
Filippenzen 1:6, 1 Korinthe 15:58

Dank aan ...

De studenten van het Hoornbeek College die het meeste geld ophaalden. Zij mogen op reis naar Cuba of Israël.

... onze donateurs. Vele giften stroomden binnen na de vorige Zendingsbode met acceptgiro voor de jaarlijkse bijdrage. Het meeleven en de structurele steun van onze donateurs vormen een sterke basis voor de financiering van de verspreiding van Gods Woord in Cuba en Spanje.

... de studenten van het Hoornbeek College in Rotterdam. Zij haalden tot nu toe 12.000 euro op voor de SEZ. Op allerlei manieren werd het geld ingezameld. Zoals door verkoop van snacks in de pauzes, organisatie van zangavonden en sponsoracties. Hartelijk bedankt allemaal!

... de comités in Werkendam en Zeist. Zij organiseerden zangavonden rond Koningsdag. Mooi om zo tegelijk stil te staan bij het koningshuis dat wij van de Heere kregen en de SEZ te steunen.

De protestantse

De Spaanse Evangelische Zending werkt op Cuba onder vrijwel alle protestantse kerken. U denkt wellicht: kan dat dan zo maar? Zijn alle kerken goed op Cuba? Nee, helaas zijn de echt gereformeerde kerken zeldzaam.

1

Kerken: meer socialistisch, dan belijgend

Kerken: meer socialistisch dan belijgend

Tijdens onze oriëntatieperiode op Cuba ontdekten we het al snel: mooie kerknamen dekken lang niet altijd de inhoud. We bezochten met verwachting de presbyteriaanse kerk van Cuba. Die bleek helemaal op te gaan in de eisen van de staat. De ware presbyteriaanse leer was nauwelijks te ontdekken. In deze groep noemen we de volgende kerken:

- * De presbyteriaanse kerk van Cuba (IPR)
- * De episcopale kerk van Cuba (IEP)
- * Broederschap van Baptistenkerken (FIB)

2

Kerken: arminiaans en charismatisch

Kerken: arminiaans en charismatisch

De grootste protestantse kerken van Cuba moeten we in deze groep plaatsen. Met vele voorgangers uit deze kerkverbanden hebben we individueel goede contacten. Met de kerkverbanden als geheel niet, behalve met de CBCOR. Enkele kerken hebben (net als in Nederland) meerdere stromingen. In deze groep:

- * De westelijke Baptistenkerk van Cuba (CBCOc)
- * De oostelijke Baptistenkerk van Cuba (CBCOR)
- * De vrije Baptistenkerk (CBLib)
- * De Evangelische Liga van Cuba (LEC)

kerken van Cuba

Toch werkt de SEZ onder vrijwel alle kerken. Dat is wat anders dan samenwerken mét. Sommige kerken willen immers niets horen van de gereformeerde leer. Maar gelukkig, bij velen hebben we een goede ingang.

Pinksterkerken en kerken die ver van ons afstaan

Een zeer grote groep kerken staat op het eerste gezicht verder van ons af. Deze kerken leven veel meer bij de expressie van het geloof en bij emotionele geloofsbeleving. Maar wat een wonder, ook onder deze groep predikanten heeft ons materiaal grote invloed. Sommigen denken inmiddels echt gereformeerd! Enkele kerken uit deze groep zijn:

- * De Vergadering van God (Add)
- * De Kerk van God (IdD)
- * De Pinksterkerk van Cuba (IPC)
- * De Iglesia Metodista
- * De Zevende-dags Adventisten (AdSD)

3

Pinksterkerken en kerken die ver van ons afstaan

Gereformeerde en evangelische kerken

Bij de aanvang van ons werk op Cuba waren er bijna geen gereformeerde kerken. Maar gelukkig gebruikte de Heere onze materialen voor het verstaan van het gereformeerd belijden. Hoewel we deze kerkverbanden niet geheel gereformeerd kunnen noemen, is toch een substantieel deel gereformeerd. Naast vele kleine, zelfstandige kerkjes zijn de volgende kerken reformatoerisch te noemen:

- * De Christelijke Gereformeerde Kerk (ICR)
- * De Evangelische Conventie 'Los Pinos Nuevos' (LPN)
- * De Iglesia Presbiteriana Ortodoxa (IPO)

4

Gereformeerde en evangelische kerken

Kindereen

Carin Jonkers-Van den Dikkenberg

Ha jongens en meisjes,

Is de woordzoeker in de vorige zendingsbode goed gelukt? Deze keer een weetjesquiz over het werk van de SEZ. Weet jij al in welke landen de SEZ werkt? En wanneer de SEZ is opgericht? Je leert het in deze quiz! Tip: zoek eens op www.sez.st. Bij elke vraag staan drie antwoorden. Bij het goede antwoord zet je een rondje om de letter die ervoor staat. Deze letters vormen met elkaar een woord. De oplossing vind je op pagina 20. Heel veel succes!

Groetjes Juf Carin

1. Waar werkt de SEZ vooral?

- G. In Engeland en Cuba
- B. In Cuba en Spanje
- C. In Spanje en Engeland

2. Hoeveel boeken stuurt de SEZ ieder jaar naar Cuba?

- T. Ongeveer 3000 boeken
- U. Ongeveer 5000 boeken
- I. Ongeveer 2000 boeken

3. Wanneer is de SEZ opgericht?

- J. In 1952
- K. In 1890
- N. In 1945

4. Hoeveel zendingsbodes verschijnen er in één jaar?

- B. 4 in het jaar
- R. 2 in het jaar
- U. 8 in het jaar

5. Waar staan de letters van de SEZ voor?

- T. Spaanse Engelse Zending
- E. Spaanse Evangelische Zending
- Y. Spaanse Evangelische Zendingen

6. Wat kun je inleveren bij de SEZ voor de predikanten in Cuba?

- L. Laptops
- P. Batterijen
- M. Plastic doppen

Zet alle letters in het juiste vakje. Welk woord komt eruit?

1	2	3	4	5	6

De oplossing vind je op pagina 20.

Waardenvolle
zorg

Ga jij een
waardevol gesprek
aan met onze cliënt?

Loop een dagje mee!

Bel/app ons op 06 37 18 40 23

werkenbijadullam.nl

VAKANTIEDIENSTEN

Nederlandse diensten Spanje

Gaat u deze zomer op vakantie naar Spanje? Speciaal voor Nederlandse vakantiegangers organiseren ds. Coster en zijn vrouw jaarlijks Nederlandstalige zomerdiensten. De diensten vinden plaats op camping El Delfín Verde in Torroella de Montgrí aan de Spaanse Costa Brava. Contact mogelijk via: bcosternl@gmail.com of tel. 0034672189430.

Tijd, data en voorgangers:

Aanvang: 11.00 uur

14, 21, 28 juli en 4 augustus: ds. Berend Coster

11 en 18 augustus: br. Laurence Dols

Adres:

Camping El Delfín Verde

Carrer del Rossinyol 1

17257 Torroella de Montgrí

“We kregen op drukke dagen wel honderd brieven per dag.”

Mevrouw Aleman blikt terug op het werk van haar man bij de SEZ

Suzan Aleman was jarenlang betrokken bij de Spaanse Evangelische Zending. In 1978 werd het gezin Aleman door de SEZ uitgezonden naar Spanje. Vier jaar werkten ze in dit Zuid-Europese land. Daarna zette Maarten Aleman zijn werk voort vanuit Nederland. De familie Aleman zag het werkterrein van de SEZ zich uitbreiden naar Zuid-Amerika en vooral naar Cuba. Mevrouw Aleman: “Daar was veel honger naar het Woord.”

Hoe raakte uw man betrokken bij de SEZ?

Hij las een advertentie dat ze een werker zochten. Daar kon hij niet los van komen. Toen hij een herhaalde oproep zag, moest hij wel solliciteren.

Wat voor werk deed uw man voor hij bij de SEZ kwam?

We hebben tien jaar in Kenia gewoond en gewerkt voor de GZB. De eerste jaren woonden we in de woestijn. Daar was alleen een klein ziekenhuisje met één zuster. Er waren geen winkels. Het was daar eigenlijk een grote zandbak. Mijn man heeft geprobeerd daar wat op te bouwen. Er waren geen kerkegebouwen. Mijn man preekte in de open lucht. Ook begeleidde hij in die periode Keniaanse evangelisten.

Later verhuisden we naar een dichtbevolkter gebied waar mijn man godsdienstonderwijs gaf op scholen voor voortgezet onderwijs. In dat gebied waren meer zendingswerkers. Er was een zieken-

huis en er waren kerken en scholen.

Toen we terugkwamen in Nederland werd mijn man pastoraal medewerker in Hoevelaken en hij gaf catechisatie in Elspeet.

Hoe verliep de eerste tijd na uw uitzending door de SEZ?

Voor de uitzending is mijn man samen met bestuurslid Van Holten naar Madrid en Valencia geweest. De Spaanse evangelist Valentín Muñoz werkte destijds in Madrid. Voor ons werd als standplaats Denia (ZO-Spanje) gekozen. Wij vertrokken met onze zeven kinderen naar deze plaats in Spanje. De eerste tijd kampeerden we in een Alpenkreuzer op een camping. We zochten naar een huis via advertenties in winkelruiten. Na een tijdje konden we een huis huren.

Spaanse les kregen we 's avonds bij een Nederlandse vrouw uit de kerk. Eerst ging mijn man met de jongens een uur en later ik met de vier meiden. Ondertussen ging de rest winkelen tot de anderen weer klaar waren. Mijn man leerde snel Bijbels Spaans en kon Valentín Muñoz helpen met het Bijbelcursuswerk.

Het viel niet mee om een school voor de kinderen te vinden. Elke school wilde maar één van de kinderen toelaten, omdat ze nog geen Spaans spraken. Onze oudste zoon, Kees, kon eerst helemaal niet naar school. In zijn paspoort stond dat hij Cornelis heette en op zijn rapport stond de naam Kees. Dat

gaf veel problemen. Uiteindelijk kwam dat met veel stempels uit Nederland toch goed.

Later verhuisde uw gezin naar Vallgorguina.

Samenwerken met de kerk in Denia was niet makkelijk. De kerk had toch een behoorlijk andere ligging. Ook moesten we in Denia steeds verhuizen, we hadden het ene na het andere vakantiehuisje. Het eerste jaar konden veel spullen niet worden uitgepakt. Na een bezoek van het bestuur werd daarom een huis aangeschaft in Vallgorguina. Het huis waar nu ds. Coster woont.

De kinderen moesten nu opnieuw een andere taal leren, het Catalaans dat in de regio van Vallgorguina wordt gesproken. Een kind leert gauw, dus dat was niet zo'n probleem.

Hoe ging het in die tijd met het cursuswerk?

Het cursuswerk breidde hard uit. In Spanje was er helaas niet veel belangstelling. Een Spanjaard is moeilijk te benaderen. Ik heb weleens gehoord dat Spanje en Japan de moeilijkste landen zijn om het Evangelie te verkondigen. Maar mijn man richtte zich bij het cursuswerk op alle Spaanssprekende landen. In Cuba en Zuid-Amerika was wel veel honger naar het Woord. Als je daar één adres had, vertelden ze het meteen door. Het was een soort sneeuwbal effect.

Na vier jaar in Spanje had onze oudste het voortgezet onderwijs afgerond. We kozen er toen voor het werk vanuit Nederland voort te zetten.

Kunt u iets meer vertellen over hoe het cursuswerk eruitzag?

Mensen stuurden zelf een brief dat ze een cursus wilden doen. Er waren allerlei soorten schriftelijke Bijbelcursussen. Het begon meestal met een cursus over de kinderbijbel van Vreugdenhil. De SEZ had deze kinderbijbel in het Spaans laten vertalen en aangepast voor volwassenen. Mijn man stuurde dan boekjes met vragen over de verhalen naar de cursisten. De antwoorden stuurden de cursisten terug en mijn man keek die na. Als cursisten vragen hadden werden die beantwoord door vrijwilligers. Na het volgen van een aantal cursussen

kregen cursisten een boekje van schrijvers zoals Ryle als beloning.

De cursussen werden gevolgd door mensen uit alle lagen van de bevolking. Er deden predikanten en kerkleiders mee, maar ook veel buitenkerkelijken. Soms werd er gevraagd om praktische hulp. We stuurden weleens medicijnen op of potloden en balpennen. We kregen op drukke dagen wel honderd brieven per dag. Het kopiëren, opvouwen en nieten van de cursusboekjes deden we met het hele gezin.

Zag u vrucht op het werk?

We zagen vooral dat er veel honger was naar het Woord in Cuba en Zuid-Amerika. Op Cuba leerde het communisme dat God dood is. Toch was er veel belangstelling voor de Bijbel.

Het verspreiden, zelf lezen en bestuderen van het Woord is belangrijk. We lezen –ook in Nederland in onze tijd- de Bijbel al snel te vluchtig. De Bijbelcursussen van de SEZ zijn juist bedoeld om aandachtig de Bijbel te lezen. ❧

ACTUEEL CUBA

In deze Zendingsbode laten we u de donkere kant van Cuba zien. De voedselnood wordt steeds nijpender. Predikanten vragen uw voorbede. Ook vragen calvinistische predikanten voorbede vanwege de felle tegenstand tegen de gereformeerde leer door arminianen. Een derde punt van zorg is het hoge aantal abortussen op Cuba.

Voedselnood (vervolg)

Al twee keer schreven we over de voedselnood in Cuba. Helaas moeten we daarmee doorgaan. Veel predikanten doen een beroep op ons om voorbede te doen voor deze nijpende situatie. Uit de pers halen we even wat krantenkoppen naar voren: "Guantánamo – Lokale hotels sluiten de deuren door gebrek aan voedsel" (7 april), "Lange rijen, grote tekorten en ruzie om voedsel te verkrijgen, de harde werkelijkheid in Cuba's straten" (27 april), "In Cuba wordt het varkensvlees elke dag duurder,

nu reeds 6x zoveel dan normaal" (6 mei), "Vier uur in de rij voor het kopen van kippenvlees in Havana en verboden voor het fotograferen van de wachtrij" (7 mei) en "Er is geen meel in de Oostelijke provincies" (7 mei). U voelt door deze bloemlezing wel aan dat de nood hoog is. Predikanten wijzen ons erop dat vooral de bejaarden en de kinderen hiervan slachtoffer zijn. Ouderen hebben een AOW van slechts 9 CUC per maand (dat is ongeveer € 8,-). De kinderen die nog niet aan vast voedsel toe zijn, krijgen bijna geen eten, want de babymelkpoeder is zeer, zeer schaars. Ook gewone melk wordt steeds schaarser. Steeds meer oproepen worden gedaan om hulp te bieden. We vragen uw voorbede voor omslag van de enorme droogte in delen van Cuba. De jaarlijkse 2,5 miljoen toeristen die Cuba bezoeken, hebben wel vrijwel alles tot hun gading. U begrijpt dat er steeds meer afschuw ontstaat over dit overheidsbeleid.

Wachtrij voor winkel die wat kippenvlees kan leveren

Het moederschapsziekenhuis "La linea" doet haar naam geen eer aan. Het staat bekend als belangrijke abortuskliniek in Cuba.

Opnieuw wordt alom de papierschaarste genoemd. De oplage van de overheidskranten "Granma", "Trabajadores" en "Juventud Rebelde" is flink verminderd, net als de hoeveelheid pagina's. Gelukkig had onze drukkerij wat voorraad. Daarom is er in eerste instantie geen probleem, maar duurt dit langer, dan kunnen we onze boeken niet drukken.

Strijd arminianisme – calvinisme

Vier predikanten uit diverse plaatsen in West-Cuba informeerden ons over de nieuwe en harde dreigingen vanuit de Westelijk Baptisten Conventie tegen calvinistische predikanten. Opnieuw sticht men verdeeldheid in lokale gemeenten waar een predikant een gereformeerde prediking brengt. De predikanten vragen ons gebed. Vijanden van de leer van vrije genade willen gereformeerde predikanten tot zwijgen brengen, vertellen ze. Wilt u dat in Nederland bekendmaken, zodat calvinisten daar met ons mee kunnen leven?

Abortus

Helaas is binnen de kerken nog weinig verzet tegen abortus, hoewel dat in Cuba zeer veel voorkomt. De universiteit van Oxford onderzocht de hoeveelheid abortussen in Cuba. Zij komt tot de conclusie dat Cuba het hoogste aantal abortussen ter wereld heeft: 72,8 abortussen op 100 geboorten. Een werkelijk schrikbarend cijfer. Veel christenvrouwen denken dat het minder erg is als zij zich na een bevalling direct laten steriliseren dan wanneer zij abortus zouden plegen. Er is dus een vreselijke misstand in Cuba, ook in de kerken.

Het constante gebrek aan voedsel maakt geboortebeperving bij velen een wens. Een abortus op Cuba is gratis en voor iedereen toegestaan.

Gelukkig is sinds 2006 een kleine antiabortusbeweging actief op Cuba. Die komt voort uit de Rooms Katholieke Kerk, maar krijgt langzamerhand meer aanhang onder protestanten, werd ons verteld. Wij vragen uw voorbede voor deze droeve zaak op Cuba.

Kalenders voor Cuba

dienen *dubbel doel*

Kalenders met Bijbeltekst die door kerken in Amerika en Canada of door de SEZ aan Cuba worden geschonken, dienen een dubbel doel. Dat vertelde de heer William Greendyk op een voorlichtingsbijeenkomst over de voortgang van de revisie Spaanse Bijbelvertaling. De avond werd op 4 april in het GBS-gebouw in Leerdam gehouden. Greendyk is algemeen secretaris van de Trinitarian Bible Society-vestiging in de Verenigde Staten (Grand Rapids).

Begin dit jaar kreeg hij met andere leden van het revisieteam de gelegenheid om in Cuba op 12 conferenties bij theologische seminaries en bij kerkverbanden te vertellen over de lopende revisie van

de Spaanse Bijbelvertaling (editie Reina-Valera). 'Na afloop van een van de conferenties nam een baptistenpredikant ons mee naar de woning van een aantal kerkleden in Santiago de Cuba, de tweede stad van het eiland. In elk van die huizen zagen we platen van vorige jaargangen van onze TBS-kalender aan de muur hangen. De ene keer wat vakkundiger ingelijst dan de andere, maar ze hingen er.' Het opvallende was, aldus Greendyk, 'dat men niet alleen de mooie natuurfoto's van die kalenders had ingelijst, maar steevast ook de Spaanse Bijbeltekst die er met grote letters onder stond'.

Dagelijks krijgen de bewoners, maar ook allerlei mensen die in en uit lopen, dus een deel van Gods Woord onder ogen. Een getuigenis op zich!

Overigens hebben nog steeds drie op de vijf kerkgangers in Cuba geen eigen Bijbel. De SEZ blijft daarom constant doorgaan met verspreiding van Bijbels, voornamelijk verzonden vanuit het buureiland Dominicaanse Republiek. ❏

Kinderen op een christelijke school (hier in Argentinië) zijn blij met hun Spaanstalige kalender (foto TBS, USA).

In veel Spaanse dorpen geen protestantse kerk

In 331 Spaanse dorpen met meer dan 5000 inwoners is geen enkele protestantse kerk, zelfs niet binnen een straal van 5 kilometer. Je kunt het ook zo zeggen: 10 miljoen Spanjaarden wonen ergens waar het Evangelie niet klinkt. Deze cijfers blijken uit een recente peiling, waarover nieuwsdienst ProtestantDigital bericht.

Daar zijn wat kanttekeningen bij te plaatsen. Spanje is natuurlijk altijd in overgrote meerderheid rooms-katholiek geweest. Vele jaren werd het protestantisme niet geduld. De nawerking daarvan is dus maar al te duidelijk. Anderzijds worden dorpen in deze tijd zo leeggezogen door de verstedelijking, dat het op verschillende plaatsen niet meer mogelijk is aan kerkstichting te doen. Waar dit nog wel kan, ligt er een grote opdracht voor de bestaande protestantse kerken.

De peiling wijst ook op een andere ontwikkeling: juist doordat de mensen wegtrekken van het platteland, groeien sommige steden stormachtig. Groot-Madrid bijvoorbeeld kreeg er in zo'n tien jaar een half miljoen mensen bij en telt nu ruim 6,5 miljoen inwoners. Ook in de steden is er dus dringend

behoefte aan meer evangelisatie en meer preekplekken. Met, naar de mens gesproken, een grotere levensvatbaarheid.

Wij mogen Spanje niet vergeten in onze gebeden: gebeden om wijsheid om de juiste keuzes bij kerkstichting te maken; bovenal gebeden om de doorwerking van Gods Woord door het onweerstaanbare werk van de Heilige Geest.

Een dorp in de Noord-Spaanse regio Navarra (foto Cecilia Rodríguez, Unsplash CC).

Zegel(s) voor Berenbijbel & Reformatie

De Spaanse posteriesen presenteren begin dit jaar in de stad Ourense (Noordwest-Spanje) de beloofde postzegel voor 450 jaar Berenbijbel (zie voor meer details over deze Bijbelvertaling de Zendingsbode van nov./dec. 2018). Verder memoreert de zegel alsnog 500 jaar protestantse kerkhervorming. In 2017 waren de posteriesen daartoe nog niet bereid, wat tot veel klachten uit protestantse kringen leidde.

Op een nieuwe Spaanse postzegel staan vertaler Reina en zijn Berenbijbel (foto Correos, Madrid).

Onder de vele sprekers bij de presentatie was ook predikant en publicist José de Segovia van de IRE, het kerkverband waarin eveneens ds. B. Coster werkzaam is. Hij onderstreepte dat de Bijbel een ongemakkelijke tekst is, die 'de mens confronteert met zijn oorspronkelijke staat en met de noodzaak een weg ter zaligheid buiten onszelf te zoeken'.

Ook Mexico heeft inmiddels een zegel voor de Berenbijbel uitgebracht.

Postzegels

Postzegels enz. ontvangen van: N.N., Hardinxveld-Giessendam en Fam. Klop, Hardinxveld-Giessendam.

Allen weer hartelijk bedankt!

Behalve postzegels (graag ruim afscheuren) en gebruikte laptops, mobieltjes (**a.u.b. wel met oplader, anders zijn ze op Cuba niet inzetbaar**) enz., zijn verder altijd welkom: theologische boeken, christelijke leesboeken en boeken over de natuur; ansichtkaarten van vóór 1960, vooral kerken, molens en dorpsgezichten; ook geboortekaartjes.

Alles opsturen naar SEZ, Postbus 273, 3370 AG Hardinxveld-Giessendam, of afgeven bij een van

de bestuursleden. Afgeven kan ook bij de heer Van der Vlist, adres zie hieronder.

Voor grotere partijen is opzenden portvrij mogelijk, neemt u dan even contact op met ons kantoor? Tel 06-28298697, b.g.g. 06-27269502.

Grotere hoeveelheden boeken komen we bij u afhalen.

Postzegels kopen

Wie belangstelling heeft om postzegels te **kopen** (verzamelaars of groothandel), kan terecht bij onze vrijwilliger, de heer Marijn van der Vlist, Merelaan 286 in 2902 JM Capelle a/d IJssel, tel.: 0104584005 of email: mmvlist@live.nl

Oplossing quiz voor kinderen: Bijbel

Nieuwe donateur

- U kunt mij noteren als donateur (en ik ontvang 4 keer per jaar de Zending'sbode).
 - Ik machtig de SEZ per maand/kwartaal/jaar € af te schrijven van rek. nr. IBAN
 - Ik maak jaarlijks een gift over via een acceptgiro bij de Zending'sbode.
- Ik ontvang graag de e-mailnieuwsbrief op e-mailadres:
naam:
adres:
postcode:
woonplaats:

Deze bon in envelop ZONDER POSTZEGEL zenden aan: Spaanse Evangelische Zending.
Antwoordnummer 920 – 3350 VG Hardinxveld-Giessendam
Aanmelding ook mogelijk via info@sez.st